

03/10/2022

Митрополит Јоаникије: Црква Св. Петра Цетињског на Прчању је прво зацељење ловћенске ране

Прослава великог јубилеја – 50 година од почетка градње цркве Светог Петра Цетињског на Прчању и 40 година од њеног освећења, која је почела синоћ свечаном академијом у которском Центру за културу, настављена је данас, 2. октобра, литургијским сабрањем у цркви Светог Петра Цетињског на Прчању.

Свету архијерејску литургију служио је Његово високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије уз саслужење преосвећене господе епископа милешевског Атанасија и захумско-херцеговачког Димитрија, свештенства и свештеномонаштва и молитвено учешће вјерног народа.

Након прочитаног јеванђељског зачала, сабранима се ријечима поуке обратио Преосвећени Епископ захумско-херцеговачки г. Димитрије, подсјећањем на ријечи Св. апостола Павла да ће Господ кад поново дође обасјати Јеванђељем све, и живот и нераспадљивост.

“Дакле, Јеванђеље ће и у Царству небеском и о Васкрсењу бити она сила која ће свијетлити и обасјавати наш живот и чак то наше вјечно трајање. Она ће бити садржај и вјечна наша радост и знак милости Божје на нама и зато ова служба Божија и почиње Светим јеванђељем”, бесједио је Владика, додавши да је данашње Јеванђеље заправо Јеванђеље о Крсту Господњем.

Објаснивши да је Бог љубав зато што се као љубав открио на Крсту, Владика је нагласио да нам је Господ показао највећу љубав коју може неко да покаже, да живот свој положи за ближње своје. Зато Господ и каже: Ко хоће живот свој да сачува, изгубиће га, а ко изгуби живот мене ради и Јеванђеља мога ради, тај ће га сачувати.

Епископ захумско-херцеговачки г. Димитрије је препричао догађај са једног теолошког скупа у Солуну, који је чуо од једног универзитетског професора теологије. На скупу су били присутни познати професори теологије тог времена, 60 и 70-их година прошлог вијека, из читавог православног свијета. Послије њихове дискусије и изношења разних теорије како ће Црква напријед и како ће сваки хришћанин да живи у контексту тешког времена глобализма, комунизма, секуларизма, ријеч је добио Светогорац отац Василије Ивиронски Гондикакис. Он се сагласио да су тешка времена и да људи страдају и да је неправда у свијету, као што је увијек и бивала, и поручио: Радуйте се! Када су сви помислили да ће рећи Христос Васкрсе, отац Василије каже: Радуйте се, јер нас нико не може раставити од истинске хришћанске смрти, нити нам одузети то наше последње свједочанство.

“Дакле каква су год времена и шта год се дешавало и какве год животне прилике биле, један хришћанин никад не може остати сам и никад му се не може одузети тај последњи талант, чули смо причу о талантима – да умре са Христом, да посвједочи Христа до задњег трена свога живота”, казао је Епископ Димитрије.

Истакао је да му, када причамо и стојимо у овој реплици оне Ловћенске капеле, долазе на ум мисли, да је заиста само свједочење Крста Христовог и Христа једини начин да се та Капела и врати на Ловћен:

“Ако отпаднемо од Крста Христовог, ако се удаљимо од Њега, ми ћемо бити

све даље и од те обнове, а она мислим да је већ сазрела у свима вама и то, наравно, милошћу Божјом, али и заслугом нашег Митрополита и ових људи, мојих отаца и учитеља: Митрополита Јоаникија и Владике Атанасија. Дакле, Митрополит Амфилохије и сви они су дошли овде у Црну Гору и читавим животом свједочили тај Крст Христов и то свједочанство Јеванђеља и ријечи Божије и зато је нама та обнова Капеле тако блиска. И сваком човјеку хришћанину је она близу и зато само и Крстом Христовим и правим животом по Јеванђељу ћемо и друге људе убједити да је то добро за Црну Гору, али и за Херцеговину моју. Знајте да и Херцеговци гледају са љубављу на Ловћен и чекају тај дан.”

Преосвећени Епископ захумско-херцеговачки г. Димитрије је на крају поручио да у хришћанском животу имамо и то да непријатеља учинимо пријатељем:

“То ми имамо у свједочењу Јеванђеља, то ми имамо у ношењу Крста Христовога, да оне који нас не воле убиједимо у љубав Христову па макар и својом часном смрћу за Јеванђеље и за љубав Божију и за милост Божију, којом ћемо се, ако Бог да, сада и причестити на овој свештеној служби Божијој. Нека сте благословени и нека је благословен овај дан и ово наше сабрање!”

На крају Свете архијерејске литургије бесједио је Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије, који је казао да је наша света вјера прошла кроз голготу и њена слава засијала је из гроба Христовога, када је Господ Исус Христос устао и јавио се као побједитељ смрти, да нас учини саучесницима свога Васкрсења и судионицима Његове вјечне славе.

“Тако да наша вјера има и своју голготу, има страдање Христово, али има и славу Васкрсења Христовога. Наша вјера врхуни у Христовом Васкрсењу, тако је ово данашње славље засновано на голготи Ловћенскога храма и разоренога гроба Његошевога, на томе страшном печату који је остао на лицу Црне Горе. Али разрушена Ловћенска капела се жртвовала и на небо се вазнијела и сада са неба дјелује и видимо да се умножавају ловћенске капеле по Црној Гори и по другим српским земљама. Направљено их је већ 20, али ова је прва започета и саграђена и освештана”, бесједио је Владика Јоаникије.

Високопреосвећени је нагласио да је “слијепа сила тадашње власти комунистичке, на чијем челу је стајао Јосип Броз Тито, који је и наредио да се руши Ловћенска капела и гроб Његошев и да се подигне маузолеј, привидно однијела побједу. Али да је тиме истовремено била и поражена”. Подсјетивши да се храбро и витешки за очување Његошевог аманета и за одбрану

Ловћенске светиње и гроба Његошевог, борио блаженопочивши Митрополит Данило (Дајковић) заједно са неколико свештеника, међу којима је био и “млади витез Цркве, прота, тада јереј, Момчило Кривокапић”, Владика је истакао да су они били подржани од људи који су имали памети, разума и вјере у својим срцима, а међу многобројним честитим људима који припадају другим вјерама били су и Меша Селимовић и Скендер Куленовић.

“Заправо ти људи представљали су савјест тога доба. Међу њима, наравно, треба да поменемо, као што синоћ наш пјесник рече, Петра Лубарду, Његоша међу сликарима. Од оних који су тада били на страни Његоша и Ловћенске светиње и гроба Његошевог и његовог аманета, ево га још живи у пуноћи својих љета и живота - Матија Бећковић, који нас је синоћ тако лијепо обрадовао својом бесједом и о Његошу и о Ловћену и о нашим ранама и страдањима”, казао је Митрополит црногорско-приморски.

По његовим ријечима прво зацељење ловћенске ране, Његошеве ране, била је ова црква на Прчању подигнута у славу Божију и част Светога Петра Цетињскога, последице чије изградње су подизане нове капеле. Говорећи о значају који има ова црква на Прчању, казао је и да отац Момо ништа друго није урадио осим што је подигао ову светињу, а урадио је много, то би било већ довољно за стално памћење и његово помињање. Отац Момо је доживио ту несрећу рушења Ловћенске капеле дубоко као млад човјек и није могао да се помири са тиме. Надао се да се ни Црна Гора није помирила са рушењем Ловћенске капеле, гажењем Његошевога аманета и скрнављењем његовога гроба.

“Отац Момо је томе свједок и био је подржан од цијелог вјерујућега народа, а и припадало му је да стане на чело народа оvdје у Боки которској и да на такав начин буде велики ослонац и нашем остарелом блаженопочившем Митрополиту Данилу, али и Српској цркви у Црној Гори. Такав је био отац Момо у младости, такав је био до позних његових година, али ми њега не знамо као старога, он је увијек био млад, увијек је носио новину Христову у себи, новину вјере, љубави, пожртвовања. Тако је живио и тако је сведочио Христа храбро, јуначки, витешки, хришћански до свога посљедњега издисаја”, казао је Владика Јоаникије. Осврнувши се на живот о. Мома, закључио је да се он појавио у нашем времену као носилац Његошевог завјета и вјере, која каже: Васкрсења не бива без смрти.

Даље је казао да су ово моменти када видимо да је Ловћенска капела, иако је више нема пред нашим очима, присутна, да она дјелује, да се умножава њена слава, а тако се умножава и слава Његошева и његовога гроба.

“Свака нова Ловћенска капела преноси благослов и Светога Петра Цетињскога и Светога Петра Другога Ловћенскога Тајновидца. Тако се пројављује и Његошева светост и зато га прослављамо као Светога, истина за сада само на локалном нивоу. Али тако и почиње култ светаца, почевши од гроба његовога, а гроб Његошев је христолик, и жртва Његошева и Његошеве капеле и гроба Његошевога је христолика жртва”, казао је Митрополит Јоаникије, додавши да се тако трагедија претвара у славу те да тако и наша света вјера васкрсава и наше памћење се одржава.

Подижући ловћенске капеле, како је казао, обнављамо наше памћење, обнављамо Косовски завјет, обнављамо Његошеву мисао – косовску мисао. Подсјетивши да је Андрић Његоша назвао трагичним јунаком косовске мисли, казао је да се та косовска мисао упечаћује у нашим срцима преко Ловћена, преко ловћенских капела које су посијане већ по свим српским земљама.

“Зато данас на годишњицу од кад је почета ова капела, али и на годишњицу од рушење Ловћенске капеле, на годишњицу освећања овога светога храма, које је било прије 40 година, овдје имамо диван и свечан, величанствен ловћенски сабор. Данас су се нама драга браћа архијереји: Владика милешевски Атанасије и Владика херцеговачки Димитрије, који су дошли да нам донесу своју љубав и да подрже овај Његошев сабор, јер слава Ловћенске капеле дјелује и ван Црне Горе.”

На крају свог обраћања Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије је поручио да ће се тако и обновити Ловћенска капела и Његошев гроб и, ако Бог да, тако ћемо испунити Његошев аманет једнога дана, да саградимо Капелу на Ловћену и да Његошеве напаћене кости опет вратимо у цркву, како је он то заповиједио.

“Он је пјевао о Светој литургији на следећи начин: Небо Твојом хвалом одјекује, земља слави свога Спаситеља! Тако је он желио, да слуша то небеско појање у својој задужбини – својој цркви на Ловћену, коју је посветио свом стрицу Светоме Петру Цетињском. Да буде учесник вјечне Литургије.

Драга браћо и сестре, свима нека буде на здравље и на спасење ова данашња света служба, да понесете радост са ове свете службе, да обновите своје памћење и своје сјећање на велике људе, на све оне који су се борили да

очувају част и образ и памћење у тим злим временима рушења Ловћенске капеле. Био их је повелики број и да знамо да та борба њихова, који су они тада водили, а коју је предводио Митрополит Данило (Дајковић) и прота Момо Кривокапић, има велики значај за ово наше вријеме. Да и ми наставимо тим путем, испуњавајући Његошев завјет да чувамо свету вјеру православну и да идемо путем Христовим у све дане живота нашега”, поручио је Његово високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије.

Светој архијерејској литургији су присуствовали академик Матија Бећковић, предсједник општине Котор Владимир Јокић са сарадницима, многобројни представници јавног и културног живота Боке которске.

Црква Св. Петра Цетињског на Прчању је почела да се гради непосредно послије разарања храма Светог Петра Цетињског на врху Ловћена 1972.

фотојереја-
реплику

mitropolija.com